

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародна макроекономіка. Міжнародна мікроекономіка»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1-2 семестри
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шкурупій Ольга Всеволодівна
д.е.н., професор,
завідувач кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	+38-053-250-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів концептуальних уявлень про утворення світового господарства та систему міжнародних економічних відносин
Тривалість	8 кредиті ЄКТС/240 годин (лекції 36 год., практичні заняття 60 год., самостійна робота 144 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК), екзамен
Базові знання	Вивчення дисципліни базується на знаннях наступних курсів:

	«Вища та прикладна математика».
Мова викладання	Українська, англійська, російська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін. (PH 01).</p> <p>Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції (PH 08).</p> <p>Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій (PH 09).</p> <p>Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку (PH 10).</p> <p>Досліджувати економічні явища та процесів у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16).</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК).</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 2).</p> <p>Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4).</p> <p>Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин (СК2)</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (PH 18)	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Визначальні науково-методологічні основи дисципліни «Міжнародна макроекономіка. Міжнародна мікроекономіка»		
Тема 1. Міжнародна макроекономіка та міжнародна мікроекономіка як наука.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Внесок у розвиток теорії міжнародних економічних відносин та міжнародної економіки провідних шкіл економічної думки: - класичної політекономії; - кейнсіанство; - монетаризму; - інституціоналізму.
Тема 2. Сутність і структура міжнародної економіки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Сучасні особливості сфери міжнародного обміну в теорії міжнародних економічних відносин та міжнародної економіки 2. Інтернаціоналізація економічного життя як об'єктивна умова прогресу суспільства. 3. Глобалізація економіки та фінансів як чинник економічної динаміки та соціально-економічних суперечностей
Тема 3. Міжнародні економічні зв'язки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Система національних рахунків як відображення причинно-наслідкових зв'язків між секторами економічної діяльності. 2. Відображення у системі національних рахунків міжнародних економічних

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		зв'язків на рівні взаємодії інституційних одиниць.
Тема 4. Світовий економічний розвиток.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Моделі оцінки стійкого економічного розвитку. 2. Чинники стійкого економічного розвитку. 3. Сталий розвиток: екологічна, соціальна, економічна складові
Модуль 2. Теорія міжнародної торгівлі		
Тема 5. Меркантилізм.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Застосування теорії меркантилізму в сучасній економічній політиці держав. 2. Актуальні аспекти критики меркантилізму.
Тема 6. Торгівля, заснована на абсолютних перевагах.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Економічні погляди А. Смита: теорія абсолютних переваг. 2. Використання абсолютних переваг в процесах міжнародної торгівлі сучасних країн.
Тема 7. Торгівля, заснована на порівняльних перевагах.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Використання теорії порівняльних переваг в сфері сучасної практики міжнародної торгівлі. 2. Теорія порівняльних переваг у відображенні практики міжнародної торгівлі розвинутих країн.
Тема 8. Розвиток теорії порівняльних переваг	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Застосування теорії взаємного попиту в сучасній практиці міжнародних економічних відносин. 2. Застосування в практиці міжнародних економічних відносин теорії «витрат-заміщення».
Тема 9. Міжнародна	Відвідування занять; захист	1. Теорема Хекшера-

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
торгівля в умовах неоднакової забезпеченості факторами виробництва	домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Оліна: відносна забезпеченість факторами виробництва як чинник порівняльних переваг країн. 2. Основні спрямування наукового розширення теореми Хекшера-Оліна.
Тема 10. Емпіричне доведення моделі Хекшера-Оліна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Пояснення на основі теореми Самуельсона- Джонсона взаємозв'язку відмінностей у забезпеченні факторами виробництва та відмінностей у відносних цінах на товари. 2. Концепція еластичності заміщення факторів виробництва.
Тема 11. Загальна рівновага в міжнародній торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Аналіз Концепцій загальної економічної рівноваги. 2. Базова модель загальної макроекономічної рівноваги у відкритій економіці. 3. Стійкість ринкової рівноваги. Концепція типу Л. Вальраса та А. Маршалла. 4. Ринкова система: рівновага, нерівновага та еластичність.
Тема 12. Міжнародна емпірика відносин обміну та товарної рівноваги	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Приклади експорторозширювального зростання, імпортозамінного зростання та нейтрального зростання в сучасній практиці міжнародної торгівлі країн.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2. Варіанти співвідношення різних типів і темпів зростання у виробництві і споживанні та вплив цього співвідношення на торгівлю і добробут.
Тема 13. Конкурентні переваги в міжнародній торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Теорія подібності країн: зміст та сучасне використання в практиці міжнародних економічних відносин. 2. Експорт як відображення конфлікту між компаніями-продуцентами нового продукту та фірмами-імітаторами.
Модуль 3. Теорія міжнародної торгової політики та теорія міжнародної інтеграції		
Тема 14. Основи державного регулювання в сфері міжнародної торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Роль держави в сфері регулювання міжнародної торгівлі. 2. Торгові обмеження: сутність, функції, види. 3. Протекціонізм: аналіз аргументів на користь та проти нього.
Тема 15. Теорія тарифу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Встановлення імпортного мита у малій країні: ефекти національних виробників, споживачів та імпортерів. 2. Встановлення імпортного мита у великій країні: співвідношення ефекту умов торгівлі з чистими суспільними витратами від впровадження мита.
Тема 16. Тарифна політика держави з	Відвідування занять; захист домашнього завдання;	1. Особливості визначення тарифної політики

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
урахуванням специфіки розвитку країн	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	держави відповідно до специфіки розвитку країни. 2. Приклади митного захисту з практики сучасної міжнародної торгівлі.
Тема 17. Нетарифні обмеження	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Нетарифні обмеження: сутність та види. 2. Модель імпортової квоти для малої країни.
Тема 18. Поняття та види економічної інтеграції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Особливості функціонування митних союзів і вільних економічних зон. 2. Моделі митного союзу як відображення дії регіональних економічних угруповань.
Тема 19. Міжнародний рух факторів виробництва і капіталу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Аналіз взаємозв'язку міжнародної торгівлі та руху факторів виробництва. 2. Класифікація форм міжнародного руху капіталу.
Тема 20. Теорія ТНК	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Види та особливості діяльності ТНК. 2. Основні концепції ТНК. 3. Приклади діяльності сучасних ТНК
Тема 21. Теорії міжнародної міграції робочої сили	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Форми міжнародної трудової міграції. 2. Україна в процесах міжнародної трудової міграції.
Тема 22. Міжнародна	Відвідування занять; захист	1. Відображення

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
торгівля послугами	домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	міжнародної торгівлі послугами в платіжному балансі за методикою МВФ. 2. Класифікаційні підходи до визначення груп факторних і не факторних послуг за методикою Світового банку.
Тема 23. Міжнародний рух технологій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Роль технологічного прогресу в сучасних міжнародних економічних відносинах. 2. Міжнародна торгівля на основі технологічного прогресу.
Модуль 4. Валютні ринки, валютні курси, платіжні баланси та відкрита економіка		
Тема 24. Теорії валютного курсу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Сучасний стан і особливості валютного ринку. 2. Ефект Фішера: зв'язок між інфляцією та зростанням номінальних процентних ставок.
Тема 25. Теорії платіжного балансу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс країни. 2. Особливості платіжного балансу України.

Інформаційні джерела

1. Антофій Н. М. Міжнародна економіка : навч. посібник / Н. М. Антофій, О. В. Булюк, С. В. Фомішин. – Херсон : Олді-плюс, 2013. – 352 с.
2. Киреев А.П. Международная макроэкономика / А.П. Киреев. – М. : Международные отношения, 2014. – 592 с.
3. Киреев А.П. Международная микроэкономика / А.П. Киреев. – М. : Международные отношения, 2013. – 416 с.
4. Міжнародна економіка : навч. посібник / Г. Е. Гронтовська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – Київ : Центр

учбової літератури, 2014. – 384 с

5. Міжнародна економіка : підручник / за ред. А. О. Задоя, В. М. Тарасевич. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.

6. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона ; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 559 с.

7. Міжнародна макроекономіка : навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козак, Ю.М. Пахомов, Н. С. Логвінова. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 400 с.

8. Міжнародна мікроекономіка : навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козак, Ю. М. Пахомов, Н. С. Логвінова. – 3-є вид., переробл. та доповн. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с.

9. Сальваторе Д. Международная экономика [Електронний ресурс] / Д. Сальваторе : Пер. с англ. / под ред. проф. Г. Н. Котова. – М. : Ин-т внешних экономических связей и управления, Риа «ПК». – Режим доступу :

<http://www.twirpx.com/file/175641/>

10. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник [Електронний ресурс] / В. О Шевчук. – К. : Знання. – Режим доступу :

<http://mybook.biz.ua/?mode=book&id=994>

11. Dunn M. Robert International economics [Electronic resource] / Robert M. Dunn, John H. Mutti. – Mode of access: http://library.imtdubai.ac.ae/content%5Ce_books%5CE0017.pdf

12. Versteeg R. International economics [Electronic resource] / R. Versteeg. – London: University of London, 2015. – Mode of access: http://www.londoninternational.ac.uk/sites/default/files/programme_resources/lse/lse_pdf/subject_guides/ec3016_ch1-3.pdf.

13. Krugman R. Paul International economics: Theory and Policy [Electronic resource] / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld. – Mode of access: http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час

он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування:

відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- Політика зарахування результатів неформальної освіти:

<http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Підсумковий контроль – екзамен, 1 семестр	
Модуль 1 (теми 1-8): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 9-13): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100
Підсумковий контроль – екзамен, 2 семестр	
Модуль 3 (теми 14-23): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 4 (теми 24-25): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	3
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни